

นิพนธ์ต้นฉบับ

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กมลพร จันทาคิมบง*

*คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่กำลังทำวิทยานิพนธ์และศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 75 คน หาขนาดตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) จำนวน 63 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) และรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษากายในระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2559

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นิสิตมีสภาพปัญหาด้านความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมา คือ ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.82$) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.72$) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.63$) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนิสิต ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนปัญหาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.45$) โดยปัจจัยที่ทำให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตประสบความสำเร็จ คือ วางแผนและบริหารเวลาให้เหมาะสม

โดยสรุป แนวทางการพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์จะประสบความสำเร็จได้ด้วยตัวนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษา และระบบการทำวิทยานิพนธ์และควรกำหนดแนวปฏิบัติให้ชัดเจนในการกำกับดูแลให้นิสิตได้หัวข้อวิทยานิพนธ์เร็วขึ้นและควรพิจารณากระบวนการขั้นตอนในการพิจารณาวิทยานิพนธ์ให้กระชับ ไม่เสียเวลามากเกินไปในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การเสนอโครงร่าง การขออนุมัติทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ อาจทำแนวปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อให้กรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนิสิตสามารถวางแผนการบริหารเวลาต่างๆ ได้

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน, ปัญหาและแนวทาง, การพัฒนาระบบ, วิทยานิพนธ์

Article info:

Received: Aug 14, 2018

Revised: Oct 16, 2018

Accepted: Nov 12, 2018

Original article

Current situation, problems and guidelines to develop the thesis process for graduate students of Faculty of Public Health, Mahasarakham University

Kamolporn Chanthakhuembong*

*Faculty of Public Health, Mahasarakham University

Abstract

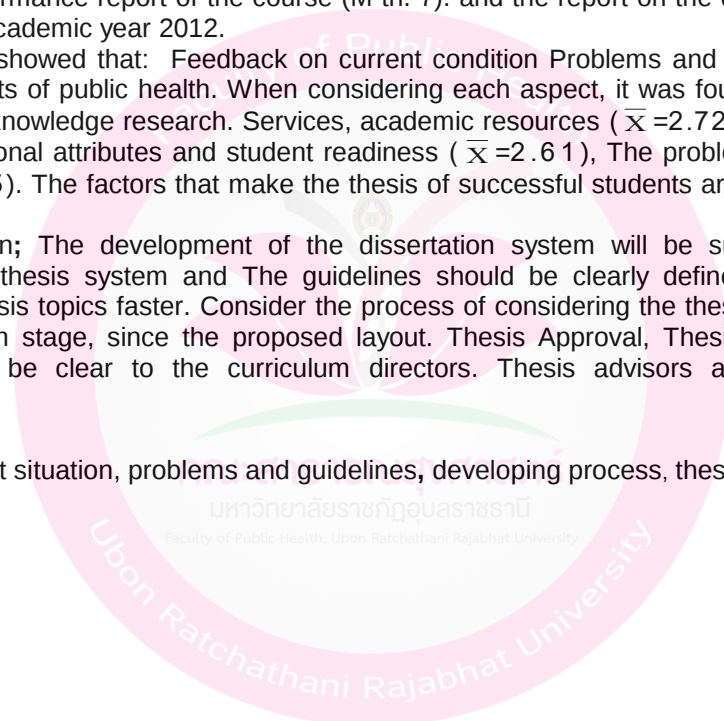
The purposes of this research were to study Current situation, problems and guidelines to developing process thesis for Graduate the Faculty of Public Health, Mahasarakham University. The sample consisted of 75 find sample size for Compared with 63 tables of Krejcie and Morgan (1970: 68) by simple sampling. The tools included in the collection included quantitative data as a questionnaire.

The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and Qualitative information by analyzing the performance report of the course (M th. 7). and the report on the quality of education under the curriculum of the academic year 2012.

The results showed that: Feedback on current condition Problems and problems of graduate thesis. There are 6 aspects of public health. When considering each aspect, it was found that the students had the most problems in knowledge research. Services, academic resources ($\bar{x} = 2.72$), management of the course ($\bar{x} = 2.63$), personal attributes and student readiness ($\bar{x} = 2.61$), The problem of dissertation thesis was minimal ($\bar{x} = 2.45$). The factors that make the thesis of successful students are planning and managing the time properly.

In conclusion; The development of the dissertation system will be successful with the students. Advisors and the thesis system and The guidelines should be clearly defined in the supervision of the students to get thesis topics faster. Consider the process of considering the thesis concise. Do not waste too much time at each stage, since the proposed layout. Thesis Approval, Thesis Examination, The practice guidelines should be clear to the curriculum directors. Thesis advisors and students can plan time management.

Keywords: Current situation, problems and guidelines, developing process, thesis

บทนำ

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีนโยบายที่จะพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ จึงได้จัดทำโครงการใหม่ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 โดยกำหนดแผนงานพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพไว้เป็นแผนงานสำคัญมีพัฒนาการมาจากโครงการหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ เมื่อ พ.ศ. 2540 ได้มีการดำเนินการโครงการความร่วมมือจัดการศึกษาแบบบูรณาการหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านสุขภาพในระบบบริการสาธารณสุขระดับชุมชนของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข (วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น) กับคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีการยกย่องหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิตขึ้น ในปี พ.ศ. 2541 และปี พ.ศ. 2543 มีการดำเนินการยกย่องหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (ส.ม.) พ.ศ. 2546 มีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหาสารคามและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง โครงการความร่วมมือจัดการศึกษาแบบบูรณาการด้านสาธารณสุขศาสตร์ เพื่อพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพในระบบบริการสาธารณสุข โดยมีนิสิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) โปรแกรมภาคพิเศษ (เสาร์ – อาทิตย์) รุ่นที่ 1 และหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมภาคพิเศษ รุ่นที่ 1 และปี พ.ศ. 2547 เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ ระดับปริญญาโท หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร) 1) กลุ่มวิชาหลัก การส่งเสริมสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์ 2) กลุ่มวิชาหลักอนามัยสิ่งแวดล้อม 3) กลุ่มวิชาหลักการจัดการระบบสุขภาพ ระดับปริญญาเอก หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ส.ด.) ปัจจุบันกลุ่มงานบริหารการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 เป็นต้นมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2559 มีนิสิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตที่รับเข้าศึกษาทั้งหมด จำนวน 173 คน และหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน

27 คน ซึ่งนิสิตมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคณะและมหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ การสอบเข้าเรียน การรายงานตัว การลงทะเบียน การเรียน การสอบระหว่างภาค การศึกษา การสอบวัดคุณสมบัติ และหลังจากนั้น นิสิตมีการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การสอบเค้าโครงฯ และสอบวิทยานิพนธ์ การสอบรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการเผยแพร่ตีพิมพ์บทความวิทยานิพนธ์ ซึ่งพบว่ามีปัญหาอุปสรรค และความเข้าใจกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดความล่าช้า หรือการสำเร็จการศึกษาไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

จากการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ได้ให้นิสิตทำวิทยานิพนธ์ทั้งหมด จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ. 7) และรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2559 พบว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2559 นิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ไม่มีนิสิตที่สามารถสำเร็จการศึกษาตามแผนของหลักสูตร คือ สถิติตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2559 มีนิสิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตที่รับเข้าศึกษาทั้งหมด จำนวน 173 คน โดยจำแนกตามระยะที่สำเร็จตามแผนการศึกษาจำนวน 2 ปี ไม่มีนิสิตที่สามารถสำเร็จตามแผนการศึกษา นิสิตที่เข้าศึกษา ปีการศึกษา 2555-2556 และ 2557 สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี ร้อยละ 38.73 ร้อยละ 42.11 ร้อยละ 28.00 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต เข้าศึกษาปีการศึกษา 2555-2559 จำนวน 27 คน โดยจำแนกตามระยะที่สำเร็จตามแผนการศึกษาจำนวน 3 ปี ไม่มีนิสิตที่สามารถสำเร็จตามแผนการศึกษา นิสิตที่เข้าศึกษา ปีการศึกษา 2555 และ 2556 สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 5 ปี ร้อยละ 100 ร้อยละ 8.33 ตามลำดับและจากการสัมภาษณ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ พบว่า ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ (1) ปัญหาด้านส่วนตัวของนิสิต คือ การปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปในช่วงแรกและเร่งทำวิทยานิพนธ์ในช่วงท้าย และการไม่มีเวลาเพียงพอในการศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราหรือสื่อที่เกี่ยวข้องสำหรับการศึกษา (2) ปัญหาด้านความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ คือ การใช้ภาษาอังกฤษ ในการอ่าน เขียน ติดต่อสื่อสารหรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำ

วิทยานิพนธ์ การหาหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ (3) ปัญหาด้านเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลทำได้ยาก ต้องใช้เวลานานหรือมีช่วงเวลาเฉพาะ (4) ปัญหาด้านอาจารย์ที่ปรึกษา/คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในภาพรวมแล้ว นิสิตเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษา/คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความพึงพอใจในการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมาก ซึ่งถือได้ว่าการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นจุดแข็งของคณะ (5) ปัญหาด้านขั้นตอน ระเบียบข้อบังคับฯ และปัญหาอื่นๆ คือความไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอน ระเบียบในการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ ความไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอน ระเบียบในการสอบวิทยานิพนธ์ จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มีปัญหาในการทำดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ และไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานและมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านบัณฑิตศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ จึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อันจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือเสนอผู้บริหารระดับสูงให้แก้ไข ปัญหาในเชิงนโยบาย และส่งผลให้นิสิตสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสำเร็จการศึกษาทันในระยะเวลาที่กำหนด ภายใต้การให้บริการที่มีคุณภาพของคณะต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัญหาของการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ส่วนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยศึกษาการวิจัยเชิงเอกสาร เบื้องต้นผู้วิจัยดำเนินการกระบวนการศึกษาตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร

ส่วนที่ 2 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

ส่วนที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิต โดยเบื้องต้นผู้วิจัยดำเนินการกระบวนการศึกษาตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2559 และมีสถานะภาพนิสิตปกติ จำนวน 75 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2559) และหาขนาดตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ซึ่งเป็นตัวแทนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทดสอบสมมติฐานจำนวน 63 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 สภาพปัจจุบันระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2 ปัญหาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.3 แนวทางในการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยจากการทบทวนเอกสาร การเข้าร่วมและสังเกตการณ์จากการประชุม คณะกรรมการหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำ และการวิจัยเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิธีการวิจัย (Methodology) โดยการใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการสอบถามนั้น ในการกำหนดกระบวนการวิธีการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีกระบวนการวิธีการวิจัย โดยการใช้แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research)

โดยการใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) และรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2559 โดยมีการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงประมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 75 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่กำลังทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 63 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก

การวิจัยเชิงคุณภาพจากเอกสารรายงานการดำเนินงานของหลักสูตร ปีการศึกษา 2559 การเข้าร่วมและสังเกตการณ์ในการเข้าร่วมประชุมหลักสูตรและการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงเอกสารรายการผลการประเมินของหลักสูตรการเข้าร่วมประชุมเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภท ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา

และแนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นแบบสอบถาม

3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการทำงาน ประสบการณ์ทำวิจัย ก่อนเข้าศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกระดับของความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

5มากที่สุด หมายถึง เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด

4 มาก หมายถึง เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์

มาก

3ปานกลาง หมายถึง เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์

ปานกลาง

2 น้อย หมายถึง เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์

น้อย

1น้อยที่สุด หมายถึง เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์

น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 10)

4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มาก

2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง น้อย

1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะ
แนวทางในการพัฒนาระบบการทำนิพนธ์ของนิสิตระดับ
บัณฑิตศึกษา

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยเชิงเอกสารรายการ
การประเมินของหลักสูตร การเข้าร่วมประชุม เพื่อศึกษาสภา
ปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์
ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและอาจารย์
ประจำหลักสูตร

ส่วนที่ 1 ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำ
หลักสูตร

ส่วนที่ 2 ระบบการบริหารอาจารย์

ส่วนที่ 3 ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของอาจารย์เกี่ยวกับการ
บริหารจัดการหลักสูตร

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตและบัณฑิต

ส่วนที่ 1 การรับนิสิตและการเตรียมความพร้อม
ก่อนเข้าศึกษา

ส่วนที่ 2 สถานะภาพปัจจุบันและการคงอยู่ของนิสิต

ส่วนที่ 3 การพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ตามขั้นตอน
ดังนี้

1. เครื่องมือเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้
ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัญหา และ
แนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับ
บัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร
ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์ การพัฒนาระบบการทำ
วิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม

ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำแบบสอบถามที่
ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณา
ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่
ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา
ตามวิธีการของ Rovinelli and Hambleton (1978 อ้างถึงใน
ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

+ 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่

ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่

ระบุไว้

- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่

ระบุไว้

1.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และ
ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เมื่อปรับปรุงเสร็จนำแบบสอบถาม
ไปทดลองกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน หาคุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (อ้างถึงใน พงษ์รัตน์
ทวิรัตน์, 2540) ได้ค่าความเชื่อมั่นส่วนของแบบสอบถาม
เท่ากับ 0.88

1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และ

ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
ต่อไป

2. เครื่องมือเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา

เอกสารวิจัย ข้อมูลต่างๆ การสังเกต และการเข้าร่วมประชุม
ของหลักสูตรที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
และการทำวิทยานิพนธ์ ดำเนินการ โดยการศึกษาเอกสาร
ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ กำหนด
ขอบข่ายของข้อมูลที่ต้องการให้ครอบคลุมกรอบการศึกษา
ค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาและที่สัมภาระเชิงลึก นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการตามระเบียบวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบการทำวิทยานิพนธ์ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติดังนี้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1. หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

2. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่เพศหญิง จำนวน 57 คน ร้อยละ 74.00 เพศชาย จำนวน 20 คน ร้อยละ 26.00 อายุส่วนใหญ่ ช่วง 25-34 ปี ร้อยละ 59.74 ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส ร้อยละ 51.95 สถานภาพการทำงาน ร้อยละ 100 และประสบการณ์ทำวิจัยก่อนเข้าศึกษา 64.93

ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นข้อมูลสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์

ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นิสิตมีสภาพปัญหาด้านความรู้ในการทำวิจัยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.02$) รองมา คือ ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.82$) ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.72$) ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.63$) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนิสิต ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนปัญหาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.45$)

ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนิสิต พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยมีสภาพปัญหาในเรื่องภาระหน้าที่ที่ครอบคลุมนานเกินไปมากที่สุด ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือ สามารถบริหารเวลาในการทำวิจัยได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.03$) ความมุ่งมั่นตั้งใจและความอดทน ($\bar{X} = 2.72$) ความรับผิดชอบและขาดการวางแผนการทำวิจัย ($\bar{X} = 2.68$) ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยมีสภาพปัญหาในเรื่อง กระบวนการที่จัดไว้ในหลักสูตรกว้างและสอดคล้องกับสาขา ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมาคือ เนื้อหาวิชาที่ศึกษาสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.64$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\bar{X} = 2.59$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย ($\bar{X} = 2.42$) ตามลำดับ

ด้านความรู้ในการทำวิจัยพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยมีสภาพปัญหาที่มากที่สุดในเรื่อง ทักษะในการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์หรือนำเสนอผลงาน ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือ ทักษะการใช้ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษในการอ่าน เขียน ติดต่อสื่อสารหรือทำวิจัย ($\bar{X} = 3.18$) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ($\bar{X} = 3.11$) ความสามารถวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ($\bar{X} = 2.99$) ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 2.88$) และความสามารถตัดสินใจเลือกหัวข้อและวิเคราะห์ปัญหาในการทำวิจัยได้ ($\bar{X} = 2.64$) ตามลำดับ

ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยมีสภาพปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง คณะจัดเตรียมห้องสำหรับให้นิสิตสืบค้นข้อมูลนอกเหนือจากที่สำนักวิทยบริการ ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือ หนังสือ ตำรา ในสำนักวิทยบริการเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต ($\bar{X} = 2.70$) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ในสำนักวิทยบริการเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต ($\bar{X} = 2.66$) การบริการของสำนักวิทยบริการ ($\bar{X} = 2.22$) ตามลำดับ

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยมีสภาพปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง เวลาให้นิสิตเข้าพบหรือขอคำปรึกษา ($\bar{X} = 2.80$) รองลงมาคือ การตรวจงานวิจัยให้นิสิต ($\bar{X} = 2.75$) ให้คำปรึกษาครบถ้วนทุกขั้นตอนของการทำวิจัย ($\bar{X} = 2.64$) และการให้ข้อเสนอแนะที่ชี้ให้เห็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.60$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาด้านความรู้ความสามารถ ในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปัญหาด้านการให้บริการความสะดวกของมหาวิทยาลัย ปัญหาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปัญหาด้านความรู้ และการเตรียมความพร้อมของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง ทงธรรม ชีระกุล (2547) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองลงมาคือองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักศึกษา การที่ผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า การทำวิทยานิพนธ์เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ ได้กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาโดยมุ่งให้นักศึกษา

ได้ทำการศึกษาวิจัยหลังจากที่ได้เรียน รายวิชาต่างๆ ครบตามหลักสูตรแล้ว โดยมุ่งให้นักศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัย หลังจากที่ได้เรียนรายวิชาต่างๆ ครบตามหลักสูตรแล้ว การที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จและมีคุณภาพได้นั้น จึงจำเป็นจะต้องอาศัยองค์ประกอบ หลายด้านที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาระดับดุขบัณฑิต โดยเฉพาะความคาดหวังที่จะพึ่งอาจารย์ ที่ปรึกษาเพื่อให้สามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จอย่างโดยเร็ว จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นว่าในปัญหา ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แม้ว่าจะมีคณาจารย์ ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยและเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แต่เวลาสำหรับการให้คำปรึกษาอาจมี น้อยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีน้อยตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทงธรรม ชีระกุล (2547) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่ามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการทำวิทยานิพนธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย ปรากฏว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต และปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิตอยู่ในระดับมาก และพบว่ามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ปัจจัยด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และสุดท้ายปัจจัยด้าน การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับโสภา สุพิชัยกุล และคนอื่นๆ (2518) พบว่า ในการทำวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่นักศึกษาจะต้องทำวิจัยด้วยตนเอง จำเป็นต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือแนะนำ ให้คำปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้นิสิตประสบผลสำเร็จในการทำวิจัย ซึ่งรวมทั้งความรู้ ความสามารถ และคุณภาพในการควบคุมดูแลตลอดจนทัศนคติและความสัมพันธ์อันดี ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาด้วย สำหรับปัญหาด้านคุณลักษณะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหามาจากเรื่องความอดทน ขยัน มุ่งมั่น ความตั้งใจจริงในการศึกษา ค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ และอาจมีการวาง

แผนการทำวิทยานิพนธ์ไว้ล่วงหน้าไม่ดีพอ เป็นต้น สอดคล้องกับกริสนา นกสกุล (2531, อ้างอิงมาจาก Nunnally, 1976) พบว่า นักศึกษาต้องมีความเชื่อมั่น และ มีความมานะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ จะต้องมีความเพียรพยายามโดยไม่ย่อท้อ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ส่วนปัญหาด้านความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ มีปัญหาในเรื่องความสามารถในการเลือกหัวข้อที่จะศึกษาได้ตรงกับความสามารถของตนเอง ความสามารถในการเขียนเค้าโครงและรายงานวิจัยและไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิชาเอกมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้ดีพอ เป็นต้น สอดคล้องกับนิภา ศรีไพโรจน์ (2524) ได้กล่าวว่า การเลือกเรื่อง ที่จะวิจัยนั้นจะต้องเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้วิจัยจะต้องมีความรู้ เทคนิค วิธีในการเขียนรายงานการวิจัย จึงจะสามารถนำเสนอให้ผู้อื่นได้รับทราบได้ เข้าใจ และมีความรู้ในเรื่องที่ผู้วิจัย จัดทำขึ้นอย่างละเอียด และชัดเจน และในปัญหาด้านการให้บริการความสะดวกของมหาวิทยาลัย เป็นปัญหาเรื่อง เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ให้ความสะดวกและรวดเร็วในการออกหนังสือติดต่อ แก่นักศึกษาไม่เพียงพอ ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ต้องมีความชัดเจน วิธีดำเนินการวิจัย การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา (2) ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรศึกษาทำความเข้าใจระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยให้ถูกต้อง เพื่อสร้างความตระหนัก รับทราบหน้าที่ เข้าใจกระบวนการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ
2. ควรมีการประชุมสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้คู่มือการทำวิทยานิพนธ์ให้นิสิตได้รับทราบตั้งแต่ตอนเริ่มต้น เพื่อลดความผิดพลาดจากการทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาได้เร็วยิ่งขึ้น
3. ควรสร้างความพร้อมของห้องสมุด การมีฐานข้อมูลต่างๆ ด้านการวิจัย และอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัยใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

4. ควรกำหนดแนวปฏิบัติให้ชัดเจนในการทำกับดูแลให้นิสิตได้หัวข้อวิทยานิพนธ์เร็วขึ้น และควรพิจารณากระบวนการขั้นตอนในการพิจารณาวิทยานิพนธ์ให้กระชับ ไม่เสียเวลามากเกินไปในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การเสนอโครงร่าง การขออนุมัติทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ อาจทำแนวปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อให้กรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนิสิตสามารถวางแผนการบริหารเวลาต่างๆ ได้

5. ควรจัดทำโครงการ “พัฒนานิสิต” เพื่อการพัฒนาตนเองด้านความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การบริหารจัดการด้านเวลา และการมีความอดทนพยายามมุ่งมั่นในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

6. ควรมีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนิสิตทุกระดับ ตั้งแต่เข้าศึกษาภาคเรียนแรก เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ และศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้แนวคิด ชื่อเรื่องและปัญหาในการศึกษาต่อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม ปรากฏว่า สภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจะเห็นว่าปัญหาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ปัญหาด้านความรู้และความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต ปัญหาด้านคุณลักษณะของนิสิตและลำดับสุดท้าย ปัญหาด้านการให้บริการความสะดวกของมหาวิทยาลัยตามลำดับ มหาวิทยาลัย จึงควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคณาจารย์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพรวมปรับปรุงและพัฒนา การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะในด้านปริมาณเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตในระดับดุษฎีบัณฑิต ความสะดวกในการให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อการสืบค้นข้อมูล การปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการในการทำ วิทยานิพนธ์ให้มีความเหมาะสม สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาติดต่อขอ

ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ และการจัดหาเงินทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ให้แก่นิสิตอย่างเพียงพอและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เป็นต้น มหาวิทยาลัยควรนำผลจากการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดเป็นประเด็นในการจัดประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนและโครงการในการพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์ รูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกำหนดมาตรฐานในการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ หลักเกณฑ์ในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาให้เชื้อ และสอดคล้องต่อ ระยะเวลาในการเรียนและการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา รวมทั้งประกาศเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

- 1) นิสิตควรบริหารเวลาและวางแผนในการทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน นิสิตที่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จไม่ควรขอกลับไปปฏิบัติงาน เพราะจะทำให้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์น้อยลง และการทำวิทยานิพนธ์ไม่ต่อเนื่อง และควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2) อาจารย์ที่ปรึกษาควรกำหนดเวลาตรวจวิทยานิพนธ์ให้แน่นอน และควรให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อจะได้ประสบการณ์ตรงและมีทักษะก่อนลงมือทำวิทยานิพนธ์ของตนเอง
- 3) หลักสูตร ควรปรับปรุงรายวิชาหรือเพิ่มเติมความรู้ด้านภาษาอังกฤษ การวิจัยและสถิติ เพื่อให้นิสิตสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงรายวิชาสัมมนาจะเป็นตัวกระตุ้นและเร่งให้นิสิตมีความก้าวหน้าในการทำวิจัยและยังได้ฝึกการนำเสนอผลงานวิจัยของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการทำวิทยานิพนธ์จากผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้แก่ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ให้บริการ เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต ซึ่งจะให้ได้ข้อมูลได้ครอบคลุมบริบทต่าง ๆ เพื่อนำ ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด ตลอดจนสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียน การสอนและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการทำวิทยานิพนธ์ รูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ กระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ และกำหนดมาตรฐานในการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2560 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกำลังใจให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้และขอขอบพระคุณนิสิตระดับบัณฑิตของคณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยในครั้งนี้คุณค่า และประโยชน์ของการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ที่ให้การอบรมสั่งสอนให้แก่ผู้วิจัยอันส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

เอกสารอ้างอิง

- ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์, ชาญญา อภิบาลกุล. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. **ศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา**, 5(2), 1-10.
- ทองธรรม ชีระกุล. (2547). รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาดบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทองสง่า ผ่องแผ้ว. (2553). การเขียนวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นทนา รัตนอาภา. (2526). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลา ของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2531). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.
- ปัทมาภรณ์ อุบิณ. (2548). การศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยดุสิตธานี. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยดุสิตธานี.
- ล้วน สายยศ, อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วิเศษ ภูมิวิชัย. (2559). สภาพปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. **วารสารบริหารการศึกษาบัณฑิต**, 15(3), 86-93.
- พร พรมมหาราช. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมจิตร แก้วมณี. (2551). ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. **วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์**, 4(1), 133-158.
- สมหวัง พิทยานุวัฒน์, ศิริชัย กาญจนวาลี. (2523). การเปรียบเทียบลักษณะและระดับปัญหาของบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ที่ศึกษาด้วยวิธีต่างกัน ในเสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริรัตน์ คุณจักร. (2539). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาภายในสองปีการศึกษา และมากกว่าสองปีการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรธรณ เอกเอี่ยมมณี, ประชุมพร คล้ายถม. (2560). การศึกษาปัญหาในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบและสาขาวิชาจริยศาสตร์ศึกษา ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสารมหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 1(1), 88-100.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2557). แนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้**, 7(1), 93-97.
- Kerlinger, F.N. (1986). *Foundation of Behavioral Research*. New York: Holt, Rinehart and Winston, inc.
- Krejcie, R. V., Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการทำ วิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยภาพรวม

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนา ระบบการทำวิทยานิพนธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนิสิต	2.61	0.84	ปานกลาง
2. ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร	2.63	0.83	ปานกลาง
3. ด้านความรู้ในการทำวิจัย	3.02	0.71	ปานกลาง
4. ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	2.72	0.72	ปานกลาง
5. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย	2.45	1.05	ต่ำ
6. ด้านขั้นตอน/ระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติ	2.82	0.94	ปานกลาง
โดยรวม	2.70	0.84	ปานกลาง

